

Posodobili smo skrb za okolje

Na Zbirnem centru Spodnji Stari Grad smo sredi decembra ob prisotnosti mag. Bernarde Podlipnik, sekretarke na Ministrstvu za okolje in prostor, ter Francija Bogoviča, župana občine Krško, slovesno pognali novo sortirno linijo za razvrščanje ločeno zbranih odpadkov. Ta bo omogočala bolj natančno sortiranje odpadkov, jim povečala vrednost na trgu surovin in prispevala k manjšemu obremenjevanju okolja. Posamezniki pa smo tisti, ki za ohranjanje okolja z vestnim ločevanjem odpadkov na izvoru lahko naredimo največ.

Zbirni center Spodnji Stari Grad je bil zgrajen z namenom zmanjševati količine odloženih odpadkov ter se aktivno vključiti v veliki regijski projekt Regijski center za ravnanje z odpadki CEROD. Zbirni center deluje od leta 2004, nje-

govna gradnja pa je potekala v dveh fazah. V letih 2002 do 2004 smo zgradili nadstrešnico za skladiščenje papirja, stekla in plastičnih mas, tehtnico, kompostarno za obdelavo in predelavo bioloških odpadkov ter poslovni objekt. Do konca leta 2006 smo plastične mase, papir ter steklo sortirali ročno. Ker nam tovrsten

način dela ni več zagotavljal razvoja dejavnosti, smo se v Kostaku v sodelovanju z Občino Krško odločili za novo naložbo. K uresničitvi investicije, ki je vredna okoli 320 milijonov tolarjev oz. okoli 1,3 milijona evrov, so pripomogla tudi evropska sredstva za komunalno infrastrukturo. S posodobitvijo smo v drugi fazi konec lanskega leta poleg nove sortirne linije in pretovorne postaje pridobili tudi manipulativne površine za skladiščenje kosovnih in gradbenih odpadkov. Mag. Bernarda Podlipnik je na otvoritvi Zbirni center ocenila kot enega primerov dobre prakse, s kakršnimi Slovenija na področju ravnanja z odpadki zelo dobro sledi Zahodni Evropi.

Kako deluje nova sortirna linija in kaj omogoča?

Naloga sortirne linije je ločevanje in podrobno sortiranje ločeno zbranih odpadkov. To pomeni, da vse ločene odpadke dodatno kontroliramo, s tem zagotovimo čistost odpadka ter povečamo njegovo vrednost. Na sortirni liniji lahko sortiramo 20.000 ton odpadkov letno.

Ko uporabniki odnesemo ločeno zbrane odpadke na zbiralnico oz. ekološki otok, se za nas zgodba o odpadkih konča. Pravzaprav pa se takrat njihova pot šele prične. Smetarsko vozilo dostavi odpadke na Zbirni center, kjer se le-ti stehajo. Nato se prepeljajo na transportni trak, ki odpadke pripelje do prebiralnih mest v sortirno kabino. To je zaprt prostor in zagotavlja boljše delovne pogoje delavcem, ki odpadke sortirajo. Delavci ročno razvrščajo različne vrste odpadkov, ki po izpustnih drčah padejo v bokse pod kabino. Posta-

vljeni so štirje boksi, tako da se prebrani material ne more mešati med sabo. Ločeno zbrane vrste materiala se stisnejo na stiskalnici in predajo končnemu prevzemu v nadaljnjo predelavo. Nečistoče oz. neprimerne vrste odpad-

Z novo tehnologijo zmanjšamo volumen odloženih odpadkov.

kov se po transportnem traku izločijo v posebej nameščen kontejner, nato pa se na stiskalnici prav tako stisnejo in pripravijo za odlaganje.

Ostane odpadkov (ki ga ljudje zberemo v sivih posodah, in ga torej ne ločujemo na izvoru), bomo po prvem marcu začeli odvažati na regijsko odlagališče v Leskovec pri Novem mestu (CEROD). V ta namen bomo na stiskalnici odpadke stisnili na manjši volumen, s tem zmanjšali število odvozov v Novo mesto ter racionalizirali transportne stroške. Racionalnost pri prevozih bo zagotavljala, da ne bo prišlo do skokovitega porasta cene odvoza smeti za občane, saj bo potrebno vsak kilogram odloženih odpadkov na regijskem odlagališču plačati. Glede na to, da bomo tja odvažali le ostanek odpadkov, ločeno zbiranje v gospodinjstvih še pridobiva na pomenu, saj zmanjšuje količine ostanke odpadkov in s tem vsem nam znižuje stroške.

Kaj lahko storimo sami - moč je v majhnih korakih
V Sloveniji proizvedemo letno okoli 450 kg komunalnih

odpadkov na prebivalca, vendar količine stalno naraščajo. Spreminja se tudi sestava odpadkov (vse več je embalaže in bioloških odpadkov), zato je vse več odpadkov takšnih, ki jih je možno reciklirati. S ponovno uporabo starega papirja pri izdelavi časopisnega papirja in kartona privarčujemo približno 1500 kWh na tono uporabljenega odpadnega papirja. Privarčevana energija v primerjavi s predelavo lesovine in celuloze znaša okoli 30 % pri časopisnem papirju in okoli 40 % pri kartonu. S tem, ko industrija za proizvodnjo papirja uporablja star papir, z njim varčuje pri porabi energije. Tako bistveno vpliva na razbremenitev okolja, saj manj obremenjuje zrak s plini, ki pospešujejo segrevanje ozračja (predvsem CO₂).

Sprejmimo torej možnost ločenega zbiranja odpadkov že danes. Za to ne potrebujemo veliko dodatne energije, samo malce drugače se moramo organizirati. Namesto enega koša oz. posode za odpadke, uporabimo dve. V eno odlagamo biološke odpadke, v drugo pa ostanek odpadkov, ki jih ne moremo ločevati (konzerve, umazane folije...). Za papir (ki se ga v vsakem gospodinjstvu nabere zelo veliko, saj nas med drugim vsak dan pričaka poln nabiralnik oglasnih sporočil trgovcev) si v stanovanju pripravimo večjo vrečo ali škatlo, prav tako eno za plastenke ter eno za steklo. Edino razliko bomo občutili v tem, da bomo v posode na zbiralnico oz. ekološki otok namesto ene večje vreče odnesli več manjših. Za okolje in njegovo ohranitev pa je razlika velika. Zato si ne iščimo izgovorov. Če je ekološki otok malce bolj oddaljen od naše hiše ali stanovanja, lahko s kratkim sprehodom naredimo nekaj tudi za svoje zdravje. In ko enkrat začnemo z ločenim zbiranjem, nam vest ne pusti več, da bi še kdaj steklenice, plastenke, časopise in biološke odpadke metali skupaj. Zato je vredno poizkusiti. Narava nam bo hvaležna.

Odlaganje bioloških odpadkov postaja čedalje bolj pomembno

Biološki odpadki predstavljajo zelo velik delež vseh odpadkov, zato vas ponovno pozivamo k ločevanju le-teh. Še enkrat bi radi opozorili tudi vse stanovalce večstanovanjskih objektov, da velikokrat odpadkov, odloženih v rjavih posodah, ne moremo pobrati v sklop bioloških odpadkov, saj le-ti niso pravilno zbrani. Samo pravilno zbrani biološki odpadki se lahko kompostirajo, iz njih pa v šestih mesecih pridobimo kakovitosten kompost, naravno gnojilo.

V rjavo posodo za biološke odpadke lahko odložite: vse vrtnine in kuhinjske odpadke (sveže in posušene ostanke zelenjave, sadja, jajčne lupine, ...), plevel, travo, šoto, listje, ovenelo cvetje, odcvetele lončnice, narezana zelišča, hišni prah, smeti, prah iz sesalnika, lesni pepel, živo mejo, grmovje ter trajnice, ki jih predhodno narežite na manjše kose, žaganje, lesno volno, saje.